

Kern 3490 C 1-16)

547

Kern 3490

AN

FEMVR ALIQVANDO ET QVA-
NAM METHODO E CAVITATE
COTYLOIDEA SIT AMPV-
TANDVM?

CONSENSV ILLVSTRIS FACVLTATIS
MEDICAE

P R A E S I D E

PHILIPPO FRID. THEOD.
MECKEL,

MEDICIN. ET CHIRVRG. DOCTORE,
PROFESSORE PVBL. ORDINAR., DIRECTORE
INSTIT. CLIN. REG. CHIRVRG.

P R O

S V M M I S I N M E D I C I N A H O N O R I B V S
L E G I T I M E O B T I N E N D I S
D I E X X V I . N O V E M B R I S M D C C X C I I I .

P U B L I C E D I S P U T A B I T

F R A N C I S C V S U N G E R ,
S E R V E S T A - A N H A L T I N V S .

H A L A E ,

T Y P I S C V R T I A N T E S .

NA
AVO TE OUKAOKIA IYUNI
ETATIKA S COONTE MAM
COTIOTUA TIE AUNIOTU
TINDAIS

COTIOTUA TIE AUNIOTU
TINDAIS
DOHIT AHN PHEE
M3GELI
WICCIK
PAGIUM OONHARU
DE KUL WOCWEE MDCZGELI
HANCIKUZ UNCE

V I R O
IN MEDICINA EXPERIENTISSIMO
F R A N C I S C O C O L S O N ,
H A S C E
P R I M I T I A S

D . D . D .
A V C T O R .

ALIO

IN MEDICINA ET NATURALIBUS

HANCISCO COLISON

ETC

ALTIMIRI

ETC

ALTIMIRI

En adest dies , quo absolute vitae academicae curriculo honores artis nostrae summos ambiam , et ex legibus institutisque maiorum specimine quodam ostendam , num merear proposita virtutis eruditionisve praemia . Quod etiamsi nec rara nec inaudita contineat , tamen magis scribentis debet spectari voluntas , quam eruditionis quedam ostentatio .

Com-

Commoramus enim in academiis, ut ambi-
tum disciplinarum medicarum sub auspiciis Pro-
fessorum penitus cognoscamus, non ut inventa no-
va et arcana ex intimis medicinae penetralibus
eliciamus.

Ergo L. B. sis memor in huius scripti
lectione, a iuvene invenilem modo laborem ex-
spectandum esse.

I. Fuit

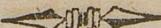

I.

Fuit quondam aetas illa prosperrima, tot poetarum cantibus celebrata, ubi in leviore aliqua atque incruenta curatione morborum tota versabatur chirurgia. Verum postquam ferrum e terrae penetralibus erutum est, proh quanta erupit malorum cohors! variae exciduntur armorum species, committuntur praelia, et erepti letho milites aegre membra vitamque morte nonnunquam peioram trahunt multiplici cruciati vulnere.

Compagem humani corporis crudelibus hisce mediis labefactam aut solutam, restituere pene sola potest ars chirurgica. Quot enim bellatores, laesis fractisque artubus, cito fata subirent ultima, nisi solers chirurgus auxiliatricem manum porrigeret; pro varia vulnerum specie, varia curationis

ratio:

ratio: hostem interdum quidem, sed raro, medicatrix natura proprio Marte debellat: saepius vero chirurgum assumit ducem, ut firmo hujus pede, ipsa monstrante viam, incedat. Ne te deterreant insoliti eventus, in desperatis casibus viriliter moliri operationes. Praefstat enim, anceps quam nullum tentare remedium: extrema extremis curantur: quid non audendum, cum de eripienda Taenariis faucibus victima agitur? Nec quicquam interest, inquit Celsus, an satis tutum sit remedium, quam nullum. Noli tamen esse plus aequo audacior. Certae sunt artis Chirurgicae leges, certa sunt praecepta, quibus tanquam Ariadnes filo utendum. Maneat in primis alta mente reposatum effatum illud: quicquid in desperatis morborum angustiis Chirurgia tentat, illud possibile et necessarium esse sufficit. Eo mentis consilio impulsi, tum veteres, tum recentiores chirurgi varias, licet haud prius tentatas, operationes felicissimo cum successu adhibuerunt, nos vero illorum freti auctoritate ac exemplis admittendam amputationem femoris in cavitate cotoyloidea statuimus, dupli nimirum ratione persuasi.

1)

1) cum fieri ea quidem vere possit.

2) cum saepius fieri necessario debeat.

Ardua molimur, sed nulla, nisi ardua **virtus.**

II.

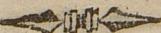
Quot et quantis elatus est laudibus peritissimus ille vir, qui primus in cavitatem glenoideam scapulae scalpellum immittere feliciter ausus est. Easdemne laudes meretur, qui femoris amputationem in cavitate cotyloidea tentaverit ac suaserit? Cur pariter os femoris in acetabulo refomidores amputare, si aliunde nullum prorsus petendum fuerit auxilium?

Eadem quidem fere est femoris ac humeri structura: idem ergo ex utraque amputatione sperandus exitus.

Amputatio humeri in articulo si instituitur; brachialis arteria ligatur, cum plurimi nervi medullae spinali proximi discinduntur: dissecantur musculi XIV et ligamentum capsulare.

Cum

Cum amputatur femur in acetabulo, ligatur arteria cruralis; nervus ejusdem nominis et Ischiadicus resecantur: sed ex hac ligatura leves ut ex brachialis ligatura oriri dolores, levioraque debent sequi accidentia, quam in brachio, ratione situs et numeri nervorum. Deinde fit sectio duorum ligamentorum, quorum alterum capsulare, alterum vulgo teres dicitur, posterius parvi pendendum. Secantur quidem XXIII musculi, quorum sex vix tanquam unus aestimandi sunt: pyramidalis, gemelli, obturatores et quadratus. Ex aliis XVII cruralis et duo vasti, omnium crassissimi, una cum femore, cui adhaerent, omnino exciduntur. Ergo aequus numerus muscularum in femore ac in humero putandus, dum operationem molimus. At vero ex his, qui supersunt, resecantur psoas, iliacus, lividus, fasaia lata, et glutaei, in parte tendinea unde minima vel vere nulla suppuration; et alii sex, excepto tricipite, cuius infra ligaturam pars supereft minima; sunt graciles in parte sua superiore, ubi fit sectio, seminervosus, semimembranosus, biceps, gracilis, rectus cruris, denique sartorius, in quibus solis ut et in

con-

contextu cellulari suppuratio expectanda: ergo femoris aequa ac humeri in iunctura amputatio fieri potest.

III.

Femoris in acetabulo amputandi causa multiplex esse potest; fractura nimirum oblonga, caries ossium, et praecipue sphacelus. Uberior ventilatio argumentorum pro et contra amputationem, invenitur apud Bilguer, Kirkland, Tissot.

Oblonga dicitur fractura, quando vis extera os secundum longitudinem suam instar ligni fissum est. Haud facile talis fractura cognosci potest, nisi cum ossa fere nuda sint, ut in anteriore cruris parte, ubi os tibiae satis nudum tota fere sui longitudine digitis tangi potest. Ex illa fractura gravissima sequi possunt mala, quae quidem, sed sero nimis, illam adfuisse indicant. Ita apud *Boerhaeum* *) legitur: Oblongae fracturae difficilior detectio, nisi sero etc.

Femore

*) *Boerhaeve Aphorism.* 345.

Femore sic fisso, franguntur vasa per ossis substantiam decurrentia, paulatim distenduntur ligamenta, diffunduntur liquida, unde humorum corruptio, partium incumbentium inflammatio, gangraena et alia eiusmodi metuenda sunt. Difficilima quidem est huius fracturae diagnosis. Poteſt vero ex sequenti-bus efformari.

1mo. Si globus e sclopeto aut tormento bellico emissus femur violenter percusserit.

2do. Si tantus sit dolor, ut somnum perturbet.

3to. Denique si fuerit maxima anxietas in articulo, praesertim in exercendis femoris motibus. Illae autem fracturae frequentiores sunt in castris: saepe enim fragmenta pilorum ferrearum excavatarum, pulvereque tormentario repletarum (Bomben), aut bracteae grandinis ferreae (Kartaetschen), aut alia bellica instrumenta medium femoris partem auferrunt: post amputationem chirurgi manu perfectam, aliquot elapsis diebus perit aeger. Tunc fracturam femoris oblongam usque ad caput eiusdem ossis extensam, ligamentorum distensionem, periosteum muscu-

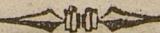
muscularumque inflammationem et persaepe gan-
graenam causas fuisse mortis animadvertisit.

Sphacelus quoque amputationis causa. Si per validam contusionem sic laesa fuerint cuiusdam membra vasa, et ita destrueta fuerit illius fabrica, ut nullus amplius humorum vitalium fieri possit circuitus, nullusque adsit sensus, nec calor in parte contusa; si denique putredine nata oriatur foetor cadaverosus, tunc sane denegato amputationis auxilio cito mors occurrit, ut patet exemplis sequentibus:

Praefecto navis bellicae totum brachium ad humerum usque adeo contusum fuerat ac conquassatum, ut neque omnino sensus neque calor ullus in tota hac corporis parte superesset, et, quamvis verus sphacelus iam ultra humeri articulum proserpisset, iamque cadaveroso foetore totum corrumperetur brachium, chirurgus arte sua et aequanimitate aegroti fretus certae morti incertum praetulit remedium, et immediate membrum ex articulo extirpavit. Idoneis deinde remediis, adiuta reliquum superavit natura, quod iam corruptum erat; et in-

tra

tra bimestre spatium incolumis ad suos rediit ex
ipsis orci faucibus eruptus aeger.

Alium ejusmodi casum aurigae non possum
quin adhuc enarrem. Ille concitatis in cursum fu-
ribundum equis e curru delapsus femur dextrum
rotis implicatum in collo ossis contritum habuit:
sic ut nullus amplius sensus nec calor superesset.
O felicem nimium, si in tam imminenti periculo
femur amputasset auxiliator chirurgus: verum na-
turae confidens nimis, aeger quarta die supremam
diem obiit, ex quo deducendum est, amputationem
femoris in acetabulo fuisse necessariam. *Q. de laet.*

Quam frequentiores amputandi femoris causae
cruenta post certamina! glandes, globuli, pilarum
tormentiarum fragmenta etc. non modo fibras, ve-
nas, arterias, musculos et nervos dilacerant, sed
etiam maiora vasa, ossaque contundunt et disrum-
punt; unde partes calore vitali destitutae, multipli-
cem continui solutionem, multiplex morbi genus
et lethalia inducunt symptomata.

Exem-

Exempli vice adducam fracturam femoris in collo, vel prope collum cum ligamenti capsularis et muscularum dilaceratione. Fac superveniat arteriae cruralis aneurysma! — an committendus aeger naturae? Quodnam adhibendum auxilii genus? Unice hoc afferri potest amputatione in articulo. Ad quam dum te accinxeris, in iustorum aequorumque iudicium haudquaquam incurres reprehensiones, cum occasio fuerit praecipua atque periculum instans.

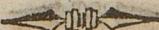
IV.

Antequam autem ad descriptionem ipsius methodi progrediar, liceat mihi, nonnulla, quae ad historiam huius operationis pertinent, praemittere.

Primus, qui An. 1739 de hac operatione instituenda scripsit, fuit Cl. Wohler, Regis Daniae chirurgus¹⁾.

Hic

¹⁾ Vid. Morandi opuscules de chirurgie, 1768 p. 189 seq.

Hic methodum sequentem proposuit: Aegro in situ opportuno collocato incisionem sub ligamento Faloppii facit, vasa ita nudata devincit, cavendo autem, ne nervi comprehendantur in ligatura. Quod ut efficiat, elevantur ope hamuli obtusi vasa, et aeu curva paulo latiore paululum curvata quatuor filis ceratis lationibus cum vena socia arteria deligatur. Arteriae splenium imponitur. Quo peracto aeger in ventre collocandus; deinde femur paulisper flectendum, vel si dextrum tolli debet — versus sinistram partem adducendum, ita ut musculus glutaeus maior aliquantum intendatur, cuius cutis, dum interea minister eam reducit, quemadmodum in iterata sectione fieri solet, primum inciditur, ad duos vel tres digitos transversos infra eam sedem, in qua carnes paulo post secundae sunt. Deinde, sub tubere ischii glutaeus maior dissecatur oblique deorsum versus trochanterem directa cultri lamina, ut musculus in loco insertionis seiungi possit, servato tamen eius segmine. Quo reclinato omnes illi musculi dissecandi sunt, qui maiori trochanteri adhaerent, vel ei proximi sunt, glutaeus medius et minimus, quadratus, gemini, obturator internus et externus. Tunc indi-

ce

ce dìgito sinistrai manus margo cavitatis articula-
ris quaerendus est, quo cognito ligamentum capsu-
lare inciditur, id quod in sede ab illo margine paulo
remotiore fieri oportet, ne ille scalpello vexetur.
Praecipue vero curandum est, ut ea pars huius li-
gamenti dissecetur, quae in anteriore femore intra
trochanteres oblique adhaeret; in ea sede enim maxi-
ma articuli firmitas. Cum hoc secandi sunt muscu-
li, qui ibidem terminantur. His peractis agitato
femore eius caput de articulo emovetur inciso
simil ligamento tereti et reliquo capsulari. Quo
tandem facto carnes anteriores circumsecantur om-
nes, et quotquot a tubere ischii oriuntur. Membro
sic penitus dissecto et e medio sublato, carnis seg-
men posterius illud vulneri superimponitur, em-
plastrorum glutinantium et fasciarum ope ibi con-
tinendum.

*supradictum agitatio militis invenimus haec operam
estimando*

Ab hac methodo parum differt Celeberr. Pou-
teau Chirurgi Nionensis curatio, qui eodem anno
una cum Wohlero huius curationis consilium et
modum communicavit, missis ad Academiam regiam

B

differ-

dissertationibus. Utraque dissertatione Morandi cura edita est²⁾.

Anno 1743 Petr. Lalouette Med. Doct. Parisiensis in academica exercitatione hoc argumentum tractavit³⁾

Lalouetti methodus in eo maxime a praecedentibus differt, quod vasa peracto demum opere divinciantur. Sanguinem vero in ipso opere ruentem ope torcularis in hunc usum fabrefacti continent. Arcu quidem chalybeato, lana et corio involuto, aeger cingitur, cuius una extremitas supra ossis ilei superiorem partem excurrit, definitque in infimis lumbaribus vertebris, iuxta spinam superiorem ilei firmando, altera extrema pars anterius applicatur ad symphysin ossium pubis. De utraque

huius

2) Vid. Morand. opuscules de chirurgie 1768 pag. 189 et 199 seqq.

3) An femur in cavitate cotyloidea aliquando amputandum, Parisiis 1748.

huius arcus extrema parte emergit subligaculum
 ex corio confeatum, quod quidem alteri pelvis par-
 ti circumducitur. Hoc lorum firmatur fasciae ope,
 quae inguini sani lateris circumvolvit, ibique
 arcum ferreum adnexum habet. Cochlea mobilis,
 quae huic loco adhaeret, globumque subiectum
 habet, medio inter spinam ossis ilei et symphysin os-
 sium pubis loco, arteriae crurali adprimitur. Aegrum
 fere in sanum latus decumbere oportet. Sectione
 primum semiorbiculata, quae incipit a superiore
 maioris trochanteris parte, desinitque iuxta tuber
 ossis ischii, involucra cum pinguedine, fascia lata,
 musculi glutaei, tendinesque musculi pyramidalis et
 utriusque gemelli, obturatores et quadrati inci-
 duntur usque ad articulum. Tunc ligamentum
 capsulare, digitii apice exploratum, dissecatur. In-
 terea minister femur agitat introrsumque movet,
 sic, ut ligamentum illud, quo caput femoris coty-
 loideae cavitati annefitur, retrahatur versus tuber
 ossis ischii, quo facilius illud possit dissecari. His

peractis femur versus pe^ctus inclinatur, urgeturque
leni agitatione versus pubem, ut caput ossis emoveri
possit. Hoc emoto, id quod supereft capsulae li-
gamentosae jet carnium, circumsecandum eft. Ex
internis quidem et anterioribus carnibus lacinia,
vel segma carnis conficitur, cujus longitudinem ac
modum ad aegri habitum oportet accommodari.
Femore jam demto vasa diligentur, et lacinia il-
la adducitur ad oppositum vulneris marginem, ibi-
que emplastrorum glutinantium ope continetur,
relieto tamen hiatu, ut puri et sanieei exitus pateat.

Post hunc Cl. Ravaton hujus chirurgiae
instituendae methodum descripsit, ⁴⁾ quam au-
tem praetereo, quia nimis crudelis, et a celebre-
rimo Bagieu jamjam satis vituperata eft; jam ea
de causa mihi impossibilis videtur, quia arteriae in
ipso opere neque comprimuntur neque diligentur.

Anno

⁴⁾ Traité des Playes d'armes a feu p. 345. cf. chirurgie
d'Armées, Cap. XXVII.

Anno 1759. Cl. Moublet in dissertatione de eodem argumento ⁵⁾ proposuit, quae parum differunt a Wohleri ratione, quam supra jam descripsimus.

Eodem anno Academia Chirurgiae Parisina quaestione proposuit: ⁶⁾ Dans le cas, ou l'Amputation de la Cuisse avec l'os de la hanche paroitroit l'unique resource pour sauver la vie a un malade, determiner si on doit pratiquer cette operation, et quelle seroit la methode la plus avantageuse a la faire?

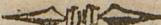
Anno 1768 Celeberr. Morand de hoc argumento dissertationem edidit ⁷⁾, in qua praecipue nonnulla argumenta, quae contra operationem esse videbantur, debellat.

Porro

⁵⁾ Vid. Journal de Medicine p. M. Vandermonde, T. II.
p. 240 seqq.

⁶⁾ Vid. Prix de l'Academie Royale de Chirurgie, T. I. P.
II. p. 103.

⁷⁾ Vid. opuscules de chirurgie p. Morand 1768 p. 176 seqq.

Porro de experimentis in animalibus captis nonnulla enarrat exempla ⁸⁾.

Nuper autem Toll in medic. commentar. Edinburgens. ⁹⁾ historiam nobis enarravit puellae cui cariei in articulo et in capite ossis femoris causa, femur ex articulo excindebatur. Incisione primum a Trochantere magno incipiente et oblique ascendentē usque ad interiorem partem femoris, et secunda, illi opposita directione facta cutem incidit autor. Eodem modo musculis sectis et caput ossis de articulo emovit, quod, ligamento capsulari jam suppurationē destructo, facile siebat. Nunc partes molles interni femoris lateris laciniam formabant, qua vasa majora comprehendebantur. Hac lacinia manu prehensa, bene compressa, et sub ligamento Pupartii percissa, vasa subligavit et ita operationem absolvit.

Post

⁸⁾ c. I. p. 185 seqq.

⁹⁾ Vid. Medicinische Commentar. von einer Gesellschaft der Aerzte zu Edinburg, Th. 6. St. 3. Abschn. 2. p. 352.

Post operationem autem cavitatem articuli ipsam esse cariosam animadvertebatur.

Quinta a vulneris obligatione die ligatura decidit.

Undecima die autem aegra respiratione anxia et aliis symptomatibus phthisicis corripiebatur, et duodecimeta diem supremam obiit.

Post mortem superficies pulmonum ulcusculis plena inveniebatur, ex quo facile concludi potest, vulnera bene sese habente, puellam potius phthisi quam operatione mortuam esse.

Supereft denique Flajani, qui hanc operationem etiam suadet.¹⁰⁾ Sectione longitudinali incipit, ad arteriam denudandam. Quandoque caput femoris refecat e cavitate cotoyloidea antequam secti fuerint penitus musculi.

¹⁰⁾ Flajani osservazioni pratiche sopra l'amputazione degli articoli in Goettinger Anzeigen St. 165. p. 1651. anni 1792.

ilicis metatis V. ministris 267

Priusque fiat amputatio femoris in acetabulo,
plura sunt disponenda:

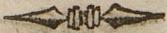
1mo. Circa hanc operationem rite instrutus
chirurgus adiuvetur ministris, qui partem exstirpan-
dam operanti, recto situ servare et immobilem
aegrum retinere valeant.

2do. Idoneis operationi instrumentis munitus
sit chirurgus. Sint vero: Scalpellum, acus incurvæ
multiplici filo cera obducto munitæ, culter rectus
longior, densior, et illo obtusior qui ad ossium amputa-
tionem quae in media membrorum regione fit, vulgo
usurpatur.

3to. Totus praefit sit apparatus, nempe lin-
teum carptum, plumaceola, splenia figura et densi-
tate diversa, fasciolæ emplastro adhaesivo inductæ;
fascia pulvinaris instar cum subligaculis.

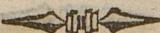
4to

4to. Denique agaricus seu styptica.
VI.

Omnibus rite dispositis, aegrotante bene firmato et decubitus supinum servante, chirurgus moliatur ope scalpellī sub inguine incisionem, quoad possint vasa detegi cruralia prope inguen liganda: quibus ligatis, aeger ita reponendus est, ut, thorace et capite depresso, in sanum latus recumbat. Tunc adiutores femur sustineant, dum alii cutem cum musculis retrahunt: deinde Chirurgus prope sartorium in femur cultrum immittens illumque super os dicens, femur cältro transadigat, maiorem ultra trochanterem, a quo discedens primam laciniam conficiat, in qua comprehendantur, cutis, recti anterioris pars, vasti externi portio, et fascia lata. Tunc minister hanc laciniam attrollat, ut nudus appareat maior trochanter, et subito fecentur in sua insertione unaque incisione, glutaei, pyramidalis, obtu-

obturatores, et gemelli. Dein femur moveatur introrsum, ut operator articulum indice digito manus sinistrae tangens, capsulam cultro forma circuli dimidii aperiat: quo motu quaque sectione, femur iam luxatum offerat ligamentum teres, quod prope caput femoris resecandum: Hisce peractis, chirurgus caput femoris sinistra manu praehendens ad se attrahat et cultrum circa caput femoris ducens, cavendo ne laedatur ambitus cavitatis cartilagineus, reliquum capsulae abscindat, unde minorem petens trochanterem, quadrati, iliaci psoae, lividique tendines resecabit; denique reverso poscite cultro, ceteros musculos, bicipitem, semimembranosum, gracilemque internum transversim rescindat, et inverso cultro, a tubere ischii, quantum poterit descendens cutem sectione obliqua resecet: unde posterior lacinia emerget: Tali denique modo amputatio absolvenda.

Fracturam femoris oblongam praecipue spectat illa methodus. Varia quidem esse potest pro variis casis.

casibus, nempe si femur fractum fuerit in collo et si musculorum insignis desperita fuerit substantia; praescripta ante haec methodus in nullis casibus negligenda; neque tyronibus, sed exercitatissimis chirurgis committenda.

Femore sic exempto sanguinem ex ischiadica et obturatrice arteriis erumpentem Chirurgus vel ligatura vel agarico coerceat,¹¹⁾ sed praecavendum ne ischiadicu[m] nervo una cum arteria ligato, convulsi motus exoriantur. Extrema filorum insuper vulnus reponenda: plumaceolis oleo terebinthinae vel balsamo quod a Fioraventi nomen habet imbutis repleatur acetabulum, ne saniosa materies longiore mora cartilagine laedat.¹²⁾

Segmenta vulneris secum iungenda propius et illis, ut contineantur, imponendae fasciolae, de qui-

¹¹⁾ Cavendum quoque ne rami laterales arteriarum iligari maneant.

¹²⁾ Omnem apparatum involvat vesica porcina, quae mihi commendanda omnino videtur. Vid. Fabris Untersuchungen.

bus supra iam sermo fuit. Ita tamen hoc fiat, ut se-
rosis humoribus plures pateant aditus; denique re-
liqua vulneris pars exacte obligetur, et totus, fascia
iam descripta, retineatur apparatus: verum ante-
quam applicetur fascia, opportunum fore putamus,
apparatum spleniis liquore quodam calido et spiri-
tuoso madidis involvere, quae calorem concilient
usque dum sanguis nativum vitae somitem redditu-
rus novas sibi vias expediverit.

VII.

Accidentia tenuis vietus ope, repetitisque ve-
naesctionibus debellanda: decubitus semper su-
pinum retineat aeger ut facilior humorum et puris
evacuatio per partem vulneris inferiorem obtine-
atur. In omnibus deligationibus attendendum est ut
cavitas Cotyloidea quo occludatur usque, perfecte
repleta sit, (ut supra) Bis obligetur in die vulnus,
dum recens plumaceolis digestivo illitis, quod leni-
stimulo

stimulo partes vivas semimortuis subiacentes irritet, ut celeriter harum fiat suppuratio.

Plumaceola toto curationis tempore fasciolis sustineantur, labia vulneris ne dehiscant. Deinde emplastro et fascia sic firmentur, ut levi pressione nimiam vasorum dilatationem impedian et nimia pressione tenerima haec vascula non destruant. Debet etiam sic obtagi vulneris superficies, ut ab aeris contactu defendatur; nam aer, praesertim frigidus, miro modo mutat partes vulneratas, tenerimaque vascula laedit et exsiccat. At vero cum in vulneris fundo recrescentium et a marginibus sensim sensimque protendentium vasorum videris congeriem, bonum inde praesagium formaveris; nam illa vasa inter se ad unionem coeunt, et sic perdita corporis substantia mirabilis artificio restituitur.

Amputato femore e cavitate cotyloidea secundum dictam methodum, non insignior partim expectanda suppuratio, quia vulneris non erit maior su-

per-

perficies, quam in solitis femoris versus partem supremam resectionibus, in quibus diuturnam patiuntur suppurationem aegri, donec cutis quae sensim sensimque succrescit vulnus occludat.

The f e s.

Nervorum actionis modus in totum latet.

Praeter sympathiam a nervis, nulla ponenda.

Motus internus partium oculi omnino ad meliorem visionem confert.

Aequae harmoniae videntur esse auris partium internarum affectiones cum iis externarum, ut auditus perficiatur.

Chirurgiae omnino sunt p[re] Medicina praerogativa[rum].

Dantur omnino metastases lacteae.

Variolarum insitio naturali infectioni longe anteponenda.

Partes solidae, quo magis organicae, eo minus, natura sua praeditae, restituuntur.

Proprium stamen, non e glutine et terra tantum effeatum, plurimis C. H. solidis adscribendum est.

1618

PICA

7

AN

FEMVR ALIQVANDO ET QVA-
NAM METHODO E CAVITATE
COTYLOIDEA SIT AMPV-
TANDVM?

CONS

PHIL

ME
PROFE

SVMM

DIE

F R A

